

SAFAHAT

Mehmet Akif Ersoy

MÜBECCEL SUPHİ YAVAŞÇA

SOSYAL BİLİMLER LİSESİ

DİLİMİZİN ZENGİNLİKLERİ PROJESİ

SAFAHAT SÖZLÜĞÜ ÇALIŞMASI

SAFAHAT

Mübeccel Suphi Yavaşca

SAFAHAT SÖZLÜK :

A

Ayda,alemdede bir: Çok seyrek olarak,nâdiren.

Acâib: Azarlamak

Âmentü: İman esasları

Arz: Genişlik,en

Allık: Yüze sürülen kırmızı toz

Akd: Sözleşme,nikâh

Ahz ü i'tâ: Alışveriş

Ahîren: Sonradan

Âşinâ: Tanıdık

Âfâk: Ufuklar

Âgûş: Kucak

Arz-ı vedâ: Veda etme

Âbânî: Sarı dallı nakışlarla işlenmiş beyaz ipek kumaş

Adalî: Adaleli,kaslı

Asrın icâbı: Çağın gereği

Akvâm: Kavimler,topluluklar

Aksül'-amel: Tepki

Adl: Adalet

A'yân: Bir memleketin önde gelen şahsiyetleri,eşraf

Âyât: Ayetler

Ahâli: Halk,topluluk

Adamcıl: İnsandan kaçan,insanlarla iyi ilişki kuramayan

Afyonkeş: Afyon içicisi,afyon müptelası

Attar: Güzel kokulu şeyler satan kimse,baharatçı,aktar

Âkıbet: Sonunda

An'ane: Gelenek

Adem: Yokluk,ölüm

Ârıza: Yerdeki yükseklik ve alçaklıklar,engebe

Azm: Kararlılık

Âfî: Gelecek

Âlem-i İslâm: İslam dünyası

A'sâb: Sinirler

Âsâr: Eserler

Avâmil: Âmiller, sebepler

Azm: Azim

Akvâl: Kaviller,sözler

Âzâde: Kurtulmuş

Âheng-i selîs: Akıcı âhenk

Ankâ: Kafdağı'nda yaşadığına inanılan büyük kuş, masal kuşu

Âkil: Akıllı

A'mak: Derinlikler

A'sâr: Asırlar,yüzyıllar

Azar: Paylama

Atak: Atılgan,cür'etkar

Âsûde: Sakin, sessiz

Adelât: Adaleler,kaslar

A'lâ: Çok iyi, çok güzel

Ahvâl: Haller,durumlar

Âlem: Kendine has hayat ve çevre

Alam: Acılar

Âciz: Güçsüz

Amelî: Uygulamaya dönük,pratik

Aleni: Açıkça

Alenen: Açıktan açıkça,gizlemeden

Adl-i İlahî: İlahî adalet

Avdet etmek: Dönmek

Ahâlî: Halk

Âvâre: Başboş

Âmil: Sebep,müessir

Aks-i sâda: Önceden söylenen bir hakikatin sonradan tekrar edilmesi.

Akvam: Eskimiş kavimler

Âmâde: Bir işi yapmaya hazır.

B

Baytar: hayvan hekimi,veteriner

Bid'atçı:aslunda sapmış ,yenilikçi

Berhurdar:mutlu

Batman: iki okka ile sekiz okka arasında değişen ağırlık ölçüsü

Beyhûde: boş yere .

Behimi: Dört ayaklı hayvan.

Bi-âmân: Güvenli.

Bilâhare: Daha sonra ,sonradan,sonunda.

Bilfarz: varsayalım ki,farzedelim ki,örneğin.

Bi't-tanzîm: Düzenlenerek .

Bîtâb: yorgun.

Bâzûbend: pazubend,kolçak.

Bûdce: devletin yıllık gelir ve giderlerini ayrıntılı hesabı ve gelirlere giderler arasında denge kurma maksadıyla hazırlanan cetvel,bütçe

Bedâhet: delil ve isbat gerektirmeme.

Bâtül: gerçek olmayan,hak olmayan

Bedbinlik: karamsarlık,kötümserek

Bezletmek: bı bol vermek .

Bedihî: apaçık

Bedâhet: bellilik,âşıkârlık

Bîtâp: takatsiz,güçsüz

Bekâ- yı nesl: neslin bekâsı,soyun sürmesi

Bilâ-insâf: insafsızlık

Bezletmek: sarfettmek,şaçmak.

Berhrdâr: mes 'ut,mutlu

Beşer: insan.

Baфра: bir sigara çeşiti.ismini samsu'nun kazası baфра'dan alır.

Bîzar ettirmek: bıktırmak,bendirmek.

Beyhûde : boşuna,neticesiz.

Bi'd-defât: defaatle,defalarca

Bila istisna: istisnasız.

Balğın belkemiği: işin aslı, esası

Berâhîm: delliler.

Bünyevî: bünyeye ait, bedenî.

Bînasîb: nasipsiz.

Bedbîn: karamsar

Bîgâne: yabancı.

C

Câiz: Uygun, yerinde

Celb etmek: Çağırarak, devam etmek.

Cezbe: Kendini yitirme, kendinden geçme.

Ferman: alman

Cihet: yön, taraf

Cüнди: atlı asker

Cebhe: Alın

Camadan: yelege benzeyen kolsuz, kısa sırt giyeceği, câmedan

Cereyan: akım

Cıllığı çıkmak: aşırı derecede hırpalanmak, cıcığı çıkmak

Cehl: cehalet

Cici bey: şımarık, alafıranga kimse

Cebîn: korkak, ödle

Cevelân: akış, hareket

Cema'at: topluluk

Cihat: yönler

Cehd: azimli ve ısrarlı gayret

Cünûn: cinnet, delilik

Cünbüş etmek: eğlenmek

Cebren: zorla

Ç

Çöplenenmek: Faydalanmak, menfaatlenmek.

Çakşır: Diz kapağından sonra darlaşan erkek şalvarı.

Çapraz: Yağlı güreşte, rakibin koltuk altlarından kolu sokup sırtta birleştirmek şeklinde yapılan oyun.

Çevre: Etrafı oyali veya nakış işlemeli mendil.

Çepiç: Bir yaşındaki keçi.

Çıfit: Yahudi.

Çin-i Mâçin: Çin ve Güney bölgesi .

Çamçak Çamçak: Çamçaklar dolusu, bol bol.

Çolpa: Beceriksiz, sünepe, acemi.

Çivi çiviye söker: Kötülüğe dengiyle karşılık verilerek çözüm sağlanır.

Çalyaka: Yakapaça.

Çomar: Çoban köpeği.

Çapraz: Yağlı güreşte, rakibin koltuk altlarından kolu sokup sırtta birleştirmek şeklinde yapılan oyun.

D

Denk: Yük iki taraflı yük

Delâlet: Kılavuzluk etmek.

Da'va: İddia

Divit: Kamış kalem veya mürekkebe barındırılarak yazmaya yarıyan uçlu alet

Dernek: Düğün, toy, velime , cemiyet

Değnekçi: Düğünün düzenini sağlayan kimse

Dingil: uçlarına tekerlek takılan ve üzerlerine araba kasası oturtulan demir veya ağaç mil aks

Domine: Bir nevi taş oyunu, domino

Debboy: Depo

Dibace: Başlangıç giriş

Dibace-i ma'lüm: Belli başlı giriş, bilinen başlangıç

Devr-i sabık: Eski devir, Abdülhamid dönemi

Dilli düdük: Geveze çok ve boş konuşan kimse

Dalâl: Sapıtma, sapıklık

Dîn-i resmi: Resmi din

Dîn-i beşer: İnsanlık dini

Dîn-i hayat: hayat dini

Dörbaşı ma'mur: Mükemmel

Divane: Deli

Demevi: Öfkeli

Dahî-i mehib: Muhteşem dahi

Din-î mübin: Apaçık din, İslam

E

Eşhas-ı muhareve: konuşan şahıslar

Enfiye: burunotu, toz hâline getirilmiş ve buruna çekilen tütün

Erâzil: çok rezil

Elem: Üzüntü, acı, dert, keder.

Emvac: Dalgalar.

Erham: Merhamet.

Evc-i Bâlâ: En yüksek nokta.

Evham: Temelsiz kaygılar, kuruntular, kuşkular.

Emlâk: mülkler, taşınmazlar

Eşhedü-bi'llâh: Allah şahittir

Ebleh: aptal, budala, akılsız, ahmak, alık

Eşhâs: şahıslar, kişiler

Efrâd: fertler, kişiler

Emr-i infâk: bakma sorumluluğu

Elîm: acı, üzücü

Eyyâm: günler

Edvâr: devirler

Evâmîr: emirler, dinin emirleri

Eb'ad: boyutlar

Endâm: beden, vücut

Elense: Güreşte, enseden tutup çekerek yapılan oyun

Efakâr: fikirler

Ehâdis: hadisler

Ezbere: bilip anlamadan, gerçekğini araştırmadan

Evrâd okumak: kur'an-ı kerim'in çok sık okunan bölümler

Eyyâm: günler

Efakâr: fikirler

Ef'al: filler, işler

Eyyühe'n nas: ey insanlar

Ebediyyen: sonsuza kadar

Ehad: bir, tek

Edeb: terbiye

Euham: vehimler, kuruntular

Esmâ: isimler

Ezvak: zevkler

Esrar: gizli şeyler

Esbâb: sebepler

Enkaz-ı beşer: insan enkazı, insan vicud parçaları, iskelet parçaları

Ecdâd: atalar

Edvâr: devirler

Ecrâm: gök cisimleri

Ebr-i nîsân: Nisan bulutu

Ehl-i salîb: haçlılar

Ezelî: başlangıçsız, öncesiz

Esbâb: sebepler

Elim: acı

El'ân: halen

Esbâb: vasıtalar, âletler

F

Fukuha: fakihler, İslam hukukçuları.

Fındıkçılık: Oynaklık, hafif meşreplik.

Fetih ü fahur: Rahat, sıkıntısız, bolluk içinde.

Fıtrat: karakter yapı.

Ferdiyyet: teklik, birlik

Fesad: bozukluk, çürüklük.

Fıkh: Dini hükümlerin uygulanması ile ilgili ilim.

Farmason: Mason, dinsiz.

Fecayi: Acıklı haller,musibetler,belalar.

Ferda: yarun

Fazıl: faziletli

Fakih: Fıkah âlimi,.

Fecayi: Facialar.

Fevkında: Üstünlük

Fitne: Karışıklık

Fî'l: hukuk yönünden sonuç doğuran hareket davranış

Ferd: Kişi

Fıkdan:Eksiklik.

Feza-yı bi-payan: Ölçülemeyen bir alan.

G

Güllük: Gül bahçesi

Gürûh: kalabalık,topluluk

Galeyan: Coşma,çoşkunkluk

Gedik: Kırık, yarık

Gem almaz: Asi, söz dinlemez

Garaz: Maksat,niyet

Gaile: sıkıntı

Gaza: Savaş fin uğruna savaşmak

Gayz: Öfke

Garb: Batı Avrupa

Giry-e-i hicran: Gözyaşı,keder.

H

Harb-ı Umumi:Umumi Harb,Cihan harbi,birinci dünya savaşı.

Hikmet:Ahlaki veciz söz

Herze: saçma sapan konuşma.

Herze vekil :kendisini ilgilendirmeyen işlerle uğraşan

Harem:Eş, karı

Hacr: Bir şahsın bunama,mahkumiyet vb.sebeplerle kendi malları üzerindeki tasarruf hakkını kullanmasının kanun yoluyla yasaklanması kısıt.

Hükkam-ı şeriat:şerihat hâkimleri.

Heder etmek:Ziyan etmek,boşa harcamak.

Hacretmek:Kendi malları üzerindeki tasarruf etmekten alıkoymak.

Hokka: Mürekkep konulan ve cam, maden veya seramikten yapılan küçük yapı .

Hal: şimdiki zaman

Hüsn-i hat:Hat,hüsnühat,hat sanatı, güzel yazı.

Huzur-ı hakim-i şer-i:şeri hakim huzuruna

Hacr:mal ve mülkünü kullanmaktan kısıtlama.

Helali gömlek:pamuk ipliği ve ham ipektен karışık olarak yapılan buruşuk görünümlü bez ve bu bezden dikilen gömlek.

Hacle:Gerdek,gelin odası.

Hıram etmek: salınmak.

Heyakil:heykeller

Höyük :düz arazi üzerinde bulunan küçük tepelik ,yağma tepe.

Hasım: düşman

Hısım :akraba

Hakkı sarih: açık,tabii hak

Haletiruhiye:duyuş hâli, tarzı,ruh hâli.

Herze: saçma

Huzzar:huzurda bulunanlar, hazır olanlar.

Hutaba:Hatipler.

Hafız: Kur'an'ı Kerim'i ezberleyen ve usulüne uygun olarak okuyan

Hazık:usta,hastalıktan anlama ve iyileştirebilme gücü olan.

Hesabat:Hesaplar

Habtetmek: Münakaşada üstün gelerek karşıdakini susturmak

Heyula:madde.

Hudayi bitmek : kendiliğinden bitmek ekilmiş olan.

Hilkat: yaratılış.

Hakka ser-fürû lazım : Hakka baş eğmek gerekir.

Hil'at:bir çeşit üst elbisesi, teşrifat giysisi,kaftan.

Hüsran :Zarar,ziyan.

Haya:utkanma,ar, namus.

Haramı:eşkiya,hırsız , haydut.

Haşerat: haşereler, böcekler.

Herze :boş ,lüzumsuz konuşma .

Hürmet:haramlık.

Hüve:O

Hüviyyet:Mahiyet,gerçek .

Halef :arkadan gelen,yerine geçen .

Hayırhah:hayır dileyen ,iyiliğini isteyen.

Haya:utanma

Haysiyyet-i zatiyye:şahsi haysiyet, kişi onuru

Hurafat:boş inanmalar.

Hakaik: gerçekler.

Halef:birinden sonra gelen ,birinin yerine geçen.

Hezeyan: saçmalık

Hakkı devletleri var:yüksek şahsiyetleri çok haklı .

Herc ü merc: karmakarışık.

Hüsran:yoksunluk, yokluk acısı.

Hamiyyet:din,millet, vatan,soy ve aile ;mukaddesleri koeuma duygusu.

Helecan:kalp çarpıntısı, çarpıntı.

Hemşire :kız kardeş .

Hakk-ı semuhi:cömertlere yakışır hak.

Hayr-ı i'la: En yüksek hayır

Hadise: olaylar.

I

Iskatçı: Ölünün yerine getirmediği ibadetleri için ailesi tarafından dağıtılan sadakadan alan kimse

Islah-ı medâris: Medreselerin ıslahı, Medrese reformu.

Idlâl: Doğru yoldan çıkarma, saptırma, azdırma

İ

İnayet: iyilik

İpek: şimdi Kosova sınırları içinde bulunan kasaba

İdman: sürekli yapılarak kazanılan meleke

İlmühaber: Bir kimseye verilen ikamet

İzinname: Nikahın kıyılabilmesi için verilen kağıt

İnfak: geçindirme

İaşe: yedirip içirme

İncesaz: klasik Türk musikisi icra eden topluluk

İncik: bacağın diz kapağından topuğa kadar olan bölümü

İcabet: davete gitme

İslam: büyütmeye

İçtihadı: içtihatla ilgili içtihadı ait fikir ihtiva eden

İskolastik: inanç ve bilgiyi kilise doktrini ve Aristo'nun görüşleriyle uyuşturma esasına dayanan ortaçağ felsefesi skolastik

İrşad: hak yolu, doğru yolu gösterme

İrtica: gericilik

İfrat etmek: aşırı gitmek

İstibdad: baskı idaresi

İştigal: uğraşma

İstikbal: gelecek

İnşa : çinlenme

İkaaz etmek: uyarmak

İhtiyacat: ihtiyaçlar

İdrak: anlama, kavrama

İknaiyyat: ikna maksadıyla söylenen sözler

İlmiyye: ilim adamları sınıfı

İtminan: emin olma, inanma

İnd: kat, yan

İffet: ahlaki temizlik

İkbal: yüksek bir mevkiye erişme

İsret: içki

İnam: ihsan, nimet

İstiğfar: Allah'tan günahlarının bağışlanmasını istirham etme

İstihkam: düşmanın hucumunu durdurmak maksadıyla yapılan set

İclal: büyüklük, ululuk

İlhamı ezel: sonsuz ilham sahibi Allah

İfrat: aşırılık

İllallah: yeter artık

İcra: uygulama

İsret etmek: içki içmek

İftihar etmek: övünmek

İstidad: yetenek

İla: yüceltme

İkmal: tamamlama

İçtimai: sosyal, toplumsal

İhya: canlandırma

K

Kerem: asalet, cömertlik

Kerem etmek: Lutf etmek

Kabilse: mümkünse

Kalafatlanmak: kusurları örtülmek

Kerime: kız çocuğu

Kain olmak: bulunmak

Kıyam etmek: kalkmak

Kalbi ses: kalb atışı şeklinde hafif ses

Kelebek: koyunların karacigerlerine musallat olan asalak hayvancık ve sebep olduğu hastalık

Kıspet: yağlı güreş yapan pehlivanların güreş kıyafeti

Karar etmek: çeşitli arayışlardan sonra bir noktada durmak

Kılaptan: kollab denilen eğirme çarkı ile sarılan sırma veya tel ile karışık ipek veya pamuk ipliği

Kutr: çap

Kalbi feza: göğün kalbi

Kır ağsı: kır ağası

Kene: kan emen küçük bir böcek

Kehle: bit

Kavi: kudret sahibi

Kaim: kıyamda olan ayakta duran namaz kılan

Kesif: kalabalık

Kabristan: mezarlık

L

Lenfai: ağır

Lakaydı ecel: ölüm kayıtsızlığı

Lahd: tabut şeklinde yapılmış sandıkla, mezar

Lağam: tahkimatli askeri tesis

Latesbih: benzetmek gibi olmasın, yanlış benzetis

Lebbey: efendim

Lale: esirlere takılan zincir

Levend: boyu poşu yerinde güçlü kuvvetli ve güzel kimse

M

Muhabere: Karşılıklı konuşma

Mütehasir: Hasret çeken özlemler

Mahdûm: Erkek evlat, oğul

Mani: Engel

Mahsul: Ürün

Mürekkep yalamak: Okur yazar olmak

Müstekreh: İğrenç

Mekrûh: Tikindirici ,haram edilmemekle birlikte ancak zaruri hallerde caiz olan şey

Medh etmek: Övmek

Mangır: Para

Muttasıl: Devamlı

Meyhaneci: Meyhane işleten içki sunan kimse

Mihrab: cami mescid ve namazgahlarda kible yönünde bulunan ve imamın namaz kıldırırken durduğu girintili kısım.

Müdafî çıkmak: Savunmak

Mevlid: 1. Mevlid yazarı, 2. Mevlid okuyucusu dini toplantılarda mevlid okuyan kimse mevlithan

Mutekaid: Emekli

Madam: Müslüman olmayan evlenmiş kadın

Ma' tu: bunalmış

Makta: Üzerinde kamış kalem ucu kesilen kemik veya dil dişi levha

Mahsüs: Ait

Münhasır: Hasredilmis

Mahriün: Yoksun

Muma iley: İsmi geçen sözü edilen

Muvâfık: uygun

Mefair: Övünülecek şeyler

Muhal: İmkansız

Maltz keçisi: Uzun kulaklı ve bol süt veren bir keçi

Munkaad olmak: Uymak

N

Nesl-i hazır:şimdiki nesil.

Nezahat: temizlik.

Namutenahi: sonsuz.

Nısf: yarı,yarım

Na'ş:ceset

Nevahi:nehiyeler,yasaklar.

Namütenahi: sayısız

Nutka gelmek:konuşmaya başlamak.

Nahiye:idarî teşkilatlanmada kaza ile köy arasındaki bucak.

Nimet:iyilik ,insanlık

Nefyolunmak:sürgüne gönderilmek

Nevmid: ümitsiz

Numune: örnek

Nazar: bakış

Nebi:peygamber

Nevbet: nöbet,sıra

Nasihahat: öğüt

Nihan:gizli

Nisab:ölçü , derece

Na'ş:cenaze

Nazariyyat:teori

Namutenahi: sınırsız

O-Ö

Ocak: ev, aile

Ödül: hasmının malup eden veya birinci olan pehlivan verilen para

P

Peder: baba

Pesten: alçak sesli

Payen: son

Peştahta: çalışma masası olarak kullanılan çekmece

Parsa: Bahşış

Peymanei ilham: ilham kadehi

Parprensip: prensip olarak

Paça kasnak: güreşte rakibin pacasını tutarak yapılan oyun

Potur: diz kapağı kısmına kadar geniş altı dar kırmalı ve potlu şalvar

Pampin: yaşlı ihtiyar

Pespaye: alçak soysuz

Pala sürtmek: çabalamak

Pir ol: ömrün uzun olsun

R

Rindan-ı hüda: hak erenleri

Rey: görüş ,oy

Redif zabiti: yedek subay

Rikkatli: ince, nazik

Refik: yol arkadaşı

Rafızilik: şiliğin aşırı kollarına verilen ad.

Ram etmek: boyun egdirmek

Rükû: eğilme

Rida: örtü

S

Saadet: mutluluk

Sahneyi eyyam: zaman sahnesi

Selhane: salhane,mezbaha

Serhat: hudut,sınır

Sunibedi: güzel eser

Saika: Yıldırım

Selef: eski,geçmiş

Sihati Sami: yüksek sağlık

Sanem: put

Samet: ezeli ebedi ve yüce olan ve hiç kimseye veya şeye ihtiyacı olmayan mutlak malik bulunan Allah'ın sıfatı

Selamlık la harem: evlerin erkeklere ait kısmı ile kadınlara ait bölümü

Saim: oruçluk

Saki: içki sunan

Sofu: köyü dindar

Salah: iyilik

Seriyan: seri olarak çabuk

Suretle: şekilde

Sayı medid: devamlı çalışma

Serapa: baştan başa

Süvari: gemi kaptanı

Sarma: güreşte hasmın bacağını bacakla saran oyun

Solugan: nefes darlığı olan

Seç seci: nesir kafiye

Süfefa: sefihler

Sofracı: sofrayı düzenleyen

Ş

Şiraze:kıspet paçası

Şenniyeti aşar:asırların gerçekleri

Şeraıt: şartlar

Şebab: gençlik

Şevket:büyüklik

Şehamet: kahramanlık

Şayi hisse: hissedarlar arasında bölünmemiş olan hisse

Şerh: bir eserin zor anlaşılın yerlerini yorumlayarak açıklama

Şüheda: şehitler

T

Taun: veba

Tesmim etmek: zehirlemek

Teali: yükselme

Tahsil: öğrenme

Tezhib: ıslah

Tilmiz: öğrenci.

Tali: talih

Tesliye: teselli

Tadil: düzeltme

Temaşa: seyir

Temin etmek: emin kılmak

Teşrih: şerhetme

Tevki etmek: alıkoymak

Tesis ilahi: Allah'ın eseri

Taşlık: taş veya mermer döşeli avlu

Telakki: anlayış

Taylasan: sarıgın serbest bırakılan ucu

Talimli: alışkın eli yatkın

Tahsil edilmek: alınmak

Tevhit: Allah'ın birliği

Turhalli: aynı şartlara sahip olunduğu farklılık bulunmadığı manasında kullanıldır

Tayyib etmek: hoşnut etmek

Taka: Karadeniz bölgesinde bir cins küçük yelkenli

Tebzir: israf

Tedrik ile: yavaş yavaş

Tohmu hayat: hayat tohumu

Tenevvür etmek: aydınlanmak

Tarik: yol

Tekfir etmek: küfür saymak

Telkini ümit: ümit aşılama

Tekmil etmek: tamamlamak

Tersane: gemilerin yapıldığı, tamir edildiği yer

Tıbbiye: Tıp Fakültesi

Tefahür: öğünme

Tebellür: belirme

Tekmil: bütün

Terzil etmek: rezil etmek

Tiz: keskin

Teşrih: iskelet

Takdim kılınmak: sunulmak

U-Ü

Uhde: sorumluluk

Uratmak: salmak

Ulema: alimler

Ukba: ahiret

Ümmet: topluluk

Usül: yöntem , metod

V

Vakae: olaylar

Viz: Güç, kuvvet

Vakia: gerçi

Vird etmek : diline dolanmak

Velev: hatta, bile.

Vasi: geniş

Vahdet: birlik

Vefiyat: vefatlar

SAFAHAT

Mustafa Kemal Atatürk

Y

Yes: ümitsizlik

Z

Zemin: konu tema

Zatı Sami: yüksek şahsiyet

Zaptetmek; kontrol altına almak

Zaptiye: polis

Zulmet: karanlık

Zarar: av köpeği

Zillet: alçalış

Zemzeme: name,eşi

Zaif: zayıf,güçsüz

Zahir olmak: yardım etmek

Şekil: hor hakir

Zemin: yeryüzü

Zuhur etmek: ortaya çıkmak

Zirai: tarımla ilgili

Zayi: kayıp

Zül: alçalma

Zağarlık: köpeklik

Ziraat: ziraat fakültesi

Zevce: eş,karı

